

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50 —
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE



**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**
Főpiacz, a város-
házzal szemben.
Hirdetések:
Egy hasábos petit
soronként 5 kr-vel
számítanak.

Pápay István meghalt.

Debreczen, január 7.

(G.) Megrendítő gyászhirot hozott tegnapi kelettel Bécsből a táviró. Rövid és lesújtó volt a gyászhiro, mely országszerte mély sajnálkozást és benső részvétet keltett minden magyar szivben, mely egyaránt érzi a pótolhatatlan veszteséget, amikor megdöbentő igazsággal jelenti a hir, hogy Pápay István hazáját és nemzetét lángolón szerető, nemes szive megszünt dobogni.

Pápay István, a kabinet iroda osztályfőnöke tegnap délután Bécsben hosszabb szenvedés után meghalt!

Ravatalánál együtt gyászol a magyar király a magyar nemzettel. A király leghivebb, legbizalmasabb tanácsadóját, a nemzet pedig egyik legjobb fiát vesztette benne, aki udvari állásában és méltóságában mindenha szerető gonddal ápolta a királynak a hű magyar nemzet iránt táplált rokonszenvét és szeretetét.

Ha ennél a nemes, nagy munkánál egyebet nem is végzett volna Pápay István a király közvetlen környezetében, már csak ezért is

ugy kellene őt elsiratnunk, mint a nemzet halottját.

De annál inkább érezzük a veszteség súlyát, mert Pápay István a mellett, hogy igazi hazafiságával öregbítette a királynak a nemzet iránti rokonszenvét, mindig való információkkal szolgált a királynak, a mikor a magyar politikai viszonyok alapos ismeretére, a magyar nemzet igazi kívánságának és akaratának megismerésére volt szükség.

A magyar törvényhozás nem egy korszakos reformjának megvalósulásában volt része Pápay István befolyásának, amelyet bizalmi állásában tanusított hűségével, őszinteségével, politikai tapintatával és valódi szabadelvűségével nyert.

Ezekkel a kiváló hazafiui, egyéni és politikai erényeivel megnyerte a felség föltétlen bizalmát s ezt a legmagasabb bizalmat valódi értéke szerint becsülte meg és használta fel nagy és dicső politikai és nemzeti czélok előmozdítására. Munkásságával és megbízhatóságával kiérdemelte a király teljes rokonszenvét, amelynek a felség gyakran adott kifejezést, mondván:

— Pápaynak velem kell jönni, nem nélkülözhetem!

A királynak ez a nyilatkozata

a legjellemezőbb az elhunyt Pápay István egész egyéniségére s egész nagyságában állítja őt a nemzet elé, amely egész életében rokonszenves elismeréssel és megnyugtató bizalommal látta Pápay Istvánt a kabinet iroda élén és méltányolta hazafias törekvéseit.

Ezért vegyül a mély gyász érzetébe az aggodalom, ezért merül fel a kérdés, amikor Pápay Istvánt elsiratjuk, vajjon lesz-e olyan utóda, aki méltó lesz a király rokonszenvére, bizalmára; méltó lesz az elődhöz és a kiből a magyar nemzet bizalma is teljes mértékben összpontosul?

A nemzett halottjának életrajzi adatait a következőkben adjuk: Pápay István ő felsége kabineti irodafőnöke született 1821-ben Nagy-Géresen, Zemplén megyében. Tanulmányait Sátoralja-Ujhelyen és a sárospataki ref. kollégiumban végezte. Utóbb egy ideig előkelő családoknál mint nevelő működött. Az ötvenes évek elején megyei hivatalt vállalt s gyorsan haladt; 1860-ban a III. osztályu vaskorona rendet kapta. A felelős miniszterium megalakulásakor már udvari hivatalt viselt s azóta fokozatosan emelkedett 1872-ben a magyar Szent-István rend titkára és e rend kis keresztese, 1883-ban a Lipót-rend

TÁRGZA.

Hazajött.

Irta: Békefi Antal.

A szeretet vallásáról mondok egy éneket.

Megjelent a minap egy koporsónál, melyet mindenki került, mert a fekete halál volt benne, mely a jó öreg asszonyságot megölte néhány óra alatt. Ugy ritak érte az övéi távol a koporsójától, pedig nagyon szerették mindazok, akik az ő szivéhez tartoztak.

A szegény öreg anyónak nagy szivbánata volt a fia miatt, aki házasságtörést követett el.

Olyan hirtelen jött rá a fekete halál, hogy azt a fiatal, sápadt asszonyt, a ki ölbe fogta, ápolgatta és a kit erőszakosan kellett mellőle eltávolítani, meg se vigasztalhatta. Pedig lett volna sok mondani-
valója bucsuzóul, el kellett volna mondania még egyszer, hogy csak várjon, tőrjön a szegényke, visszatér még hozzá az ő eltévelyedett, elesábitott fia, mert annak nincsen rossz szive, csak gyöngye szive, melyet az a rossz uri dáma megejtett.

Ezt mondotta volna el bizonyosan utoljára is, hiszen ezt beszélte annak a fiatal, szomorú asszonynak, a ki mellette volt — nap-nap után, mikor még egészséges volt, így vigasztalta: majd hazajön

mevlásd, édes lányom, az a rossz fiu. Csak elszédült, majd rátok gondol az s egy napon itthon lesz . . . hazajön.

A szomorú fiatal asszony várt is, türt is és szenvedett sokat, mióta elment az ura az uri dámaival Micsoda lelke van annak az embernek, hogy elhagyta őt is, a gyerekeket is — azért a festett szemöldökű kisasszonyféléért, sirdogált együtt a kis család sok órán.

Nem tudta senki elgondolni sem, hogy ismerkedett meg az egyszerű iparos ember a hozzá nem való kalpagos kisasszonnyal, a ki egy előkelő házban nevelő volt akkor itten. A szép barna fiatal embert hatalmába kerítette a vénecske kisasszony és egy napon elszöktek. Azt mondták, a fővárosba mentek . . . Ferencz ur lesz ottan.

Mélyen lesújtotta az öreg asszonyságot fia hűtlensége és azt a gyereket, a ki így apa nélkül maradt, mindenének hívta, menyét édes lánya gyanánt szerette és vigasztalta.

— Azért ne add magad édes lányom a gyászoknak, ne ám, édes szegény lányom, mert Ferenczet én ismerem csak, meglátod, te istenadta, vissza jön az a rossz fiu mihelyt kiszabadul a babonából.

De utóbb már az öreg asszonyság is elveszítette fia visszatérésébe vetett bizalmát.

— Csak tudnám, merre van azzal a

dámával, irnék neki egy levelet, hogy nem szeretem, nem fiam nekem, nem az én szivem alól szakadt . . . Irnál bele a levélbe te is, ugy e édes leányom?

— Irnék, — mondta a kis asszony szomorokásan.

— Oszit mit irnál? — kérdezte az öreg asszony a fiatal asszonytól.

— Azt irnám, hogy szeretem. Ez így ment, így várták haza a megtévelyedett embert, míg a minap hirtelen meghalt az öreg asszonyság.

A fiatal asszony a lelkét szerette volna hű gyámolának, gondviselő vigasztalójának odaadni, ráborult, sirt, hogy már most senkije sincsen.

A beteget a járványkórházba viték. Oda nem volt szabad utána menni senkinek.

Mégis, mikor a szegény öreg anyó kilehelte lelkét, a boldogtalan fiatal asszonynak ez volt az első gondolata:

— Hátha most hazajön.

Az egyszerű asszony szivében nagy küzdelem folyt le hirtelenében: zokogni kell, mert meghalt a gyámolítója. Valami titkos öröm lopózik bele minden ellentállás daczára a lelkébe, hogy ez a halál — hazahozza Ferenczet, látni fogja Ferenczet.

Egyik érzés tépte, a másik gyógyította.

Hogy melyik volt erősebb, annak tanúságaképen már reggel ott járt a

középkeresztese s a kabinet iroda valóságos osztályfőnöke, 1887-ben titkos tanácsos lett s azóta számos külföldi rendjellel tüntették ki.

Temessünk! Pápay István a mi halottunk, a nemzet halottja. Kísérje sirjába a nemzet hálátelt kegyelete s virrasszon hamvai fölött az emlékezés!

Politikai hírek.

A költségvetési vita.

Tegnap osztották szét a képviselőház tagjai között a pénzügyi bizottság jelentéseit a folyó évi állami költségvetés előirányzatáról s a vaskapu-szabályozásnak ideai szükségletéről. Eme jelentések alapján folyó hó 12-én fogja, mint értesülünk, kezdetét venni a háznak költségvetési vitája. Képviselői körökben úgy vélekednek, hogy ez idén a budgetvita nem fog ugyan tulságosan hosszúra nyulni, azonban február hó végéig a legjobb esetben is igénybe veendi a háznak üléseit.

A kiegyezési tárgyalások.

A kiegyezési tárgyalások legközelebb be fognak fejeztetni s február hó közepére az összes javaslatok készen lesznek s azonnal napirendre is tűzhetnek. A magyar parlament közvetlenül a költségvetés lefolyása után fogja a javaslatok tárgyalását megkezdeni.

A német állampolgárság.

A belügyminiszter az egyes törvényhatóságok első hivatalnokait körrendeletben értesítette a következőkről: A német birodalom kormányaival megegyezés jött létre, hogy egy, Magyarországon a németeknek, mint Németországban azoknak a magyaroknak, kik az állampolgárságot akarják elnyerni nem állítják ki a felvételi bizonyítványt, úgy, hogy ezentúl a magyar állampolgári kötelekből való elbocsátását nem lehet többé függővé tenni ennek az okmányoknak a bemutatásától.

fiatal asszony a járványkórház orvosánál, a ki az ő sorsát ismerte és könyörgött neki:

— Tegye meg, édes jó doktor ur, Ferencz itthon lesz, csak egy percze bontsák ki a koporsót, hadd lássa,

— Hát csakugyan hazajön!

— Haza ám — az eltitkolhatatlan szerelem fénye volt az asszony szemében — itt a sürgöny. Hát lássa mégis Pesten van, ott vannak. Délután itt lesz.

Az orvos megmagyarázta a boldogtalan asszonynak, hogy a mit kíván, az nagy felelősséggel jár, a lezárt koporsó karbolos lepedőbe van burkolva, azt érinteni már nagy elővigyázattal lehet. De az asszony addig rimázkodott míg, az orvos megszánta.

— Jó, szegény asszony, ha maga annyira óhajtja, intézkedni fogok, de előbb az ura, az a hűtlen ember is jöjjön velem hozzám az engedélyért.

— Elhozom, ha lehet, mert még nem tudom, szóba áll-e velem? . . . Azt mondta szomorúan az asszony, azután elment.

Délután egy sugár növésű, szépvonású ember nyitott be a járvány-orvoshoz. Sötét elborult arczeval szólt:

— Eljöttem kérni a tekintetes doktor urat. Én vagyok a halott fia, szeretném látni még egyszer az édes anyámat,

Külföld.

Vilmos császár Bécsben.

Vilmos császár az idén, a Localanzeiger jelentése szerint, látogatást tesz Bécsben és pedig abban az időben, a mikor 7. sz. huszárezred, melynek a császár tudvalevőleg parancsnoka, jubileumát tartja.

A közigazgatási bíróság.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. n. miniszternek a közigazgatási bíróságról szóló körrendeletai.

A f. év elején kezdte meg működését a közigazgatási bíróság Wekerle Sándor elnöke alatt. A vonatkozó törvény végrehajtásából kifolyólag a kultuszminiszter a következő körrendeleteket bocsátotta ki:

I.

Valamennyi fölszt. egyházi főhatóságnak.

A közigazgatási bíróságról szóló 1896. évi XXVI. t.-czikk több olyan rendelkezést foglal magában, melyek a Cimed által érdekelt ügyeket azok intézésében közelről érintik. Ezek szerint jövőre a közigazgatási bíróság fog itélni oly ügyekben is, melyek az egyházak segélyezése vagy az iskolai adózás körül forognak s a mely ügyekben végső forumon eddigelé vagy magam, vagy a belügyminiszter ural egyetértőleg intézkedtem.

Mint hogy a törvény 20. §-a értelmében a közigazgatási bíróság elé utalt vitás kérdésekben a miniszterek felügyeleti jog címén sem intézkedhetnek; mint hogy másrésről a panasznak illetéktelen helyen vagy megkésve lett benyújtása a törvény 93. és 96. §§-ai szerint hátrányos következményekkel jár: Cziméd becses figyelmét azon czélből kívántam az idézett törvény rendelkezéseire különösen is felhívni, hogy egyházi és iskolai ügyeinek megfelelő ellátása iránt alantas egyházi és iskolai hatóságait és közegeit kellőleg tájékozhassa.

mert nem láttam régen . . . Legyen szives a doktor ur.

Az orvos a ki mély szívü psychologus, erősen rászégezte tekintetét a látogatójára, szintén fenytő volt a nézése és szigoruan, erős hangon kérdezte:

— Maga az? Hát mért nem látta az édes anyját olyan régóta?

— Nem voltam itthon.

— Hát hol volt?

Bántotta a kérdés az embert. Megmozdult, leeresztette a fejét, valami érthetetlen szót morgott . . .

Az orvos ekkor hirtelen emeltebb hangon szólította meg:

— Na, tudom én, ha nem is mondja. Hát most pedig azért jött, hogy az édes anyját meglássa utoljára?

— Igen.

— Miért akarja látni?

Kelletlenül rázta meg magát az ember.

— Miért? Hát az ember csak szereti a szülőjét.

És most a doktor elővette a psychologiai bonczkését, hogy operációt végezen a nagy fiu szívéen.

— Feleljen — szólt hozzá szigoruan, mit gondol, kit szeret az ember jobban: a szülőjét-e, vagy a gyermekét?

Roppant nehéz kérdés volt, a lelki operatőr mélyen belevágott ezzel Ferencz szívébe, a ki küzködött egy darabig, aztán földre szegzett tekintettel mondta:

II.

A latin és görög szerlavtásu fölszt. katolikus érsekekhez és püspökökhöz.

A közigazgatási bíróságról szóló 1896. XXVI. törvényezikk több oly rendelkezést foglal magában, melyek a (czim) által érdekelt ügyeket azok intézésében közelről érintik. Ezek szerint jövőre a közigazgatási bíróság fog itélni oly ügyekben is, melyek az egyházak segélyezése vagy az iskolai adózás körül forognak, a mely ügyekben végső forumon eddigelé vagy magam, vagy a belügyminiszter ural egyetértőleg intézkedtem.

Mint hogy a törvény 20. §-a értelmében a közigazgatási bíróság elé utalt vitás kérdésekben a miniszterek felügyeleti jog címén sem intézkedhetnek; mint hogy másrésről a panasznak illetéktelen helyen vagy megkésve lett benyújtása a törvény 93. és 96. §-ai szerint hátrányos következményekkel jár, a (czim) becses figyelmét azon czélből kívántam az idézett törvény rendelkezéseire különösen is felhívni, hogy egyházi és iskolai ügyeinek megfelelő ellátása iránt alantas egyházi és iskolai hatóságait és közegeit kellőleg tájékozhassa.

A törvény értelmében a közigazgatási bírósághoz terjeszthetők fel oly ügyek is, melyek bizonyos mértékig a legfőbb kegyuri jogot érintik. S e jog érvényesítésére kerülhet a sor azokban az esetekben, melyek a törvény 48—51 §-ainak alkalmazását megelőzőleg fejlődtek ki.

Ez esetekben, vagy olyanokban, miilyen például a törvény 26. §-ában érintett ügy, mely ama kérdés elbírálását kívánja, vajjon a kegyuri joggal bíró város, vagy közseg képviselőtestületének minden tagja gyakorolhat-e szavazatjogot a plébános megválasztásánál s midőn királyi rendeletek, vagy egyházlátogatási okiratok érvényéről és alkalmazhatóságáról van szó, a (czim) mint az érdekelt egyház hatósága és képviselője, a törvény 84. §-ának 1. pontja alapján magánpanaszsal fog élni, illetve annak emelése iránt fog intézkedni. Fölötte kívánatos azonban, hogy ily esetekben ugyanezen törvényszakas 2. pontja alapján hatósági panasz is emeltessek, vagy hogy a közigazgatási folyamatban eljár hatóság a törvény 101. §-a alapján hatásköri kifogást emeljen akkor,

— Hát . . . a szülőjét.

Az operatőr fölállott, mint mikor a bíró ítéletet hirdet és fenytő hangon így sújtott le Ferenczre:

— Nem igaz, az ember szereti a szülőjét, de jobban szereti a gyermekét, jobban kell szeretnie, mert úgy van a szíve is, a lelke is megteremtve. Érti-e? Ez az ember szívének törvénye, a ki ezt megtagadja, az hazudik.

Ferencz lesujtva; földre szegzett tekintettel hátrált.

A psychologus még mélyebben vágott:

— Mivel pedig maga gyermekét is elhagyta, annál kevésbé hihetem, hogy az anyját szereti. Nem engedem meg, hogy a koporsót fölbontsák.

Elmehet. Az ajtóra mutatott. Ferencz szinte megrázkódott. Nem tudott föltekinteni. Morgott valamit megtörtén és kifordult.

Az orvos kinyitotta az ablakot és utána nézett.

Ferencz a feleségét a ki odakint várta, szó nélkül kézen fogta, az szentül nézett szomorú arczába és mentek csendesen hazafelé. Egy kicsi kövér gyerekköz szállt előttük, mely Ferenczet hívogatta.

Oh ez a kis kövér kéz igen erős; nem engedi el többé Ferenczet Pestre . . .

ha az ügy közigazgatási hatáskörbe tartozik s mint ilyen, nem terjeszthető a közigazgatási bíróság elé.

Különösen figyelmeztetendők tartom az egyházi hatóságokat a törvény végrehajtása tárgyában 1896. november 20-án 21.973. M. E. sz. alatt kibocsátott rendelet tartalmára, a mely kellő módon megvilágítja a törvény rendelkezéseinek irányát s a mely rendelet 7. §-ának 4. bekezdése teljes tájékoztatást nyújt a magánpanasz jogának határa felől.

A törvény alkalmazása közben felmerülő esetek még fokozottabb mértékben megkivánják azt a gondosságot, melyet a (ezimnek) a fentebb érintett ügyek iránt nyilvánult érdeklődésében eddig is oly örömmel tapasztaltam. De mert alkalomadtán a hatósági panasz jogot is érvényesíteni kívánom, vagy pedig a közigazgatási hatáskör épességben hagyása iránt a törvény 101. §-ához képest kellend intézkednem, szükségesnek tartom, hogy a 84. §. 2. pontjában felsorolt hivatali közeg illetve a közigazgatási hatóságoktól a törvény 87. illetve 101. §-a értelmében hozzám érkezendő jelentésekkel lehetőleg egyidejűleg az érdekelt egyházi hatóságoktól is mindenkor teljes tájékoztatást kapjak az ügyek állásáról s azért felkérem a (ezimnek), hogy a vonatkozó ügyekre az egyházmegyéjének személyzetét figyelmeztetni, az adott esetekről mindenkor tudomást szerezni s azokat nekem annak idején bejelenteni méltóztassék.

Egyben még arra kérem a (ezimnek), hogy káptalanát jelen leíratom tartalmáról értesíteni s egyuttal figyelmeztetni méltóztassék, hogy széküresedés esetén a fő papi javadalmi ügyekben a közalapokra érvényes ama szabályokat tartsák szem előtt, melyeket a közalapítványi tisztségek részére az ide mellékelt utasításban kiadtam.

III.

A miniszter a közalapítványi főtisztségekhez, gazdasági felügyelőségekhez és erdőgondnokságokhoz utasítást bocsátott ki, melyben figyelmezteti az 1896. XXVI. törvényezikk második részének II. fejezetére, mely részletesen felsorolja azokat az ügyeket és eseteket, amelyekben közalapokat érdeklő ügyekben a közigazgatási bíróság lesz hivatva a harmadik részben részletesen szabályozott eljárás szerint itélni.

Mint hogy a közigazgatási bíróságnál emelhető panaszjog gyakorlása szoros formáságokhoz lesz kötve, e formáságok mellőzése pedig hátrányos következményekkel fog járni, elrendeli, hogy a felügyelet alatt álló vallás-, tanulmányi- és egyetemi alapok részéről emelhető panaszok minden esetben a közalapítványi kir. ügyigazgatóság, illetve az az alá rendelt vidéki közalapítványi ügyészségek által itéssenek meg.

Valamennyi törvényhatóságnak kibocsátott utasításban a miniszter tekintettel arra, hogy a fentebb idézett törvényezik több oly panaszos ügynek végleges elintézését sorolta a bíróság hatáskörébe, melyek a népoktatás érdekét általánosságban és közelről érintik, felhívja a törvényhatóságokat, hogy minden olyan esetben, midőn a hitfelekezetenek községi segélyzéséről van szó, a községtől kívánt segélyzés okait s a követelés jogalapját minden részletben állapítsák meg; hogy az iratok az összes bizonyítékokkal felszerelten terjesztessenek a közigazgatási bíróság elé.

A közigazgatási bizottságokat szintén figyelmezteti a miniszter, hogy az iratot az összes bizonyítékokkal felszerelten terjesztessenek a közigazgatási bíróság elé.

Népiskolai adó nemcsak a községi iskola szűkebb értelmében vett fentartá-

sára, hanem az iskolaépület felállítására, fentartására és felszerelésére szükséges költségek fedezése végett is kivethető s erre a község külön pótdátot is vehet ki.

A községek kötelessége a pusztákon és tanyákon lévő gyermekek számára szükséges kisdédóvódák vagy gyermekmenedékházak állítására is kiterjed.

A tanítói javadalmazásul szolgáló földek utáni hasznok megállapításánál általában a kataszteri tiszta jövedelem vendő alapul.

A tanfelügyelőket arra figyelmezteti a miniszter, hogy a közigazgatási bíróságról szóló 1896. XXVI. törvényezikknek, valamint az annak végrehajtása tárgyában kibocsátott utasításnak ugy a törvényhatóságokhoz és a közigazgatási bizottságokhoz intézett külön utasításainak ezeknek a népoktatásra vonatkozó részeit behatóan tanulmányozzák és az utóbbit a közigazgatási bizottságban való eljárásában alkalmazzák.

A közalapítványi királyi ügyigazgatóságokat utasítja a miniszter, hogy a közigazgatási bíróságról szóló törvény hatályba léptetésére való tekintettel a közalapítványi gazdasági és erdészeti tisztségekhez intézett rendeletét intézkedéseikben mindenkor figyelemmel tartsák.

A gázvilágítás jövője.

Egy korszakos találmányról.

Debreczen; január 7.

Most, midőn az augsburgi légszeszgyárral kötött szerződés rövid idő múlva lejár s már a közel jövőben komolyan megindulnak a tárgyalások a felett: gázzal vagy villannyal világítsuk-e közttereinket és utcáinkat? a város meghosszabbítsa-e a 33 év óta működő társulattal a szerződést, kötelezven ezt a megkötendő új szerződéssel a közvilágítás terén újabb időben tett vagy ezután teendő czélszerű újítások alkalmazására, vagy pedig maga a város veszi házi kezelés alá a közvilágítás ellátását? — a dolgok ezen állapotában kétszeres érdeklődéssel bir az a korszakot alkotó zseniális találmány, mely a gázvilágítás terén felmerült s a melyről bátran kiheti még a századvégi ember is, hogy no, ez már a gázvilágítás tökéletesítésének a netovábbja.

Bárkivel kösse meg városunk az új szerződést, ez új találmány alkalmazása elől aligha térhetünk ki, de bizonyára nem is akar kitérni ez elől akár az augsburgi légszeszgyárat, akár más lesz a vállalkozó.

Arról van ugyanis szó, hogy a mostanál sokkalta esekélyebb gázfogyasztással oly nagy fényerőt lehet immár légszesz-lámpákkal előállítani, a melyről eddig álmodni sem mertek s a mely ilesőségénél fogva teljes sikerrel veheti fel a versenyt a villamos erő világítási czélra való felhasználásával.

Az új találmány belga eredetű s fel-fedező Somzée és Greysen: amaz igazgatója, ez főmérnöke a Societé anonyme d'éclairage du centre nevű társaságnak. Bec-Rationel, észszerű égő néven nyert találmányuk szabadalmat.

A találmány alap gondolata az, hogy a gázt már hevített állapotban hozzák a levegővel érintkezésbe s ez óriási fényerőt ad neki, olyannyira, hogy az új módszerű világítás képes 700 gyertyaerejű lángokat szolgáltatni, míg eddig pl. a nálunk hasz-

nál Auer-égők alig 60 gyertyaerejű fényvel égtek.

De a nagy fényerő mellett a bámulatosan esekély fogyasztás az, a mi a Somzée és Greysen észszerű égőjének nagy sikert biztosít. Egy carcel égő, a mely megfelel 7 angol gyertya fényerejének, tehát fele a nálunk használatos utcai „pillangó lángoknak“ egy óra alatt az új módrendszer szerint csak 10 liter gázt fogyaszt, a mi a mostani árak szerint 0.16 azaz tizenhatszázadrész krajczárba kerül, vagyis a mostani nem Auer-égős pillangós lámpák óránként való világítása 14 gyertyaerővel nem egészen egyharmad krajczárba, míg ez idő szerint két és fél krajczárba kerül, mert óránként 150 liter gázt fogyasztanak; Auer-égőink fényét óránként 0.9 azaz kilencz tized krajczárért kapnók, míg most nem egész két krba kerülnek, csak hogy a mellett az Auer-féle test is időnként megújítandó bennök.

Az „észszerű égő“ óránként 300 liter gáz fogyasztása mellett 30 carcel fényvel ég, mi megfelel ugyanannyi most használatos körégő, u. n. Argand lámpa világításának a vagy 9—10 Auer-égő fényerejének.

Kerülne pedig ez a mostani árak szerint óránként 4 és nyolcztized krba, míg az eddigi módszer szerinti Argand lámpánál 50 krba, Auer-égőnél 16 krba, a villanyos világítási ivilámpánál 21 krba kerülne, ha az áramot hectowattontként 5 krért szolgáltatnák, s nem számítva itt az elhasznált szénkupok árát.

Látható e rövid leírásból is, hogy ez a találmány, melyről a szaklapok előtt van módunkban beszámolni, igazán korszakot alkot a gázvilágítás terén. E mellett egyfelől az utcazi világítás és kirakatok előtt való nagyerejű világítást ileső gázzal lehet eszközölni, de más felől — s ez nem kevésbé fontos — a fogyasztott anyag esekélyességével oly ilesővé teszi a gázt, hogy a mellett háttérbe szorul még a petroleum is. Egy szegény család egy carcel fényvel beéri; és pedig óránként $\frac{15}{100}$ krajczár, a mi 3—5 órai világítás mellett is alig fél krajczárt tesz ki. Egy félliter petroleum 8—10 krajczár, ezért a pézúért az észszerű égő 16—20 napi világítást ad az említett feltételekkel míg a petroleum 3—4 napit.

Ez egyszerű számítás és értesüléseink szerint teljesen alapos. A gáz e mellett a rendszer mellett rövid időn a legszegényebb házba is beleszen vezethető, a mi pedig tisztasági és közbiztonsági szempontból ép oly fontos eredmény, mint a mennyi gazdasági haszna lesz ennek a fogyasztókra és gyárosra egyaránt.

Az új módszerű lámpákkal való világítás kérdése már csak napok dolga. Kiváncsian várjuk azt a próbát s velünk bizonynyal a nagy közönség is, hiszen az új találmány hivatva van sok tekintetben új képet adni egész környezetünknek. Gázzal főzni, sütni, fűteni és világítani eddig csak jobb módú embereknek való volt, ezután legalább a gázvilágítás mindenkinek hozzáférhető lesz az ilesőségével.

Az örök herceg.

A tegnapi nappal megkezdette uralkodását egy fejedelem, aki minden esztendőben trónra lép és minden esztendőben elveszti uralkodói székét. Az idén nyolcz hétig tart majd az uralma és még ennyi is nagyon ritkán szokott jutni neki. Pedig óriási a hatalma, végtelen a birodalma és örök az élete. Az igaz, hogy a koronája csak esüregősipka, de mégis roppantul népszerű és neki vannak a leglelkesebb, legtüzesebb és leghangosabb alattvalói.

Mert ő a farsang uralkodója, a derék Carneval herceg, ez a bolondos, örökéletű, vén fiú, a kinek a bohóság a bölcsessége és Amor a hadserege. A míg ő uralkodik, addig vigasság van a földön, hegyen-völgyön lakodalom, muzsika szól és cseng a pohár. Megkezdődött a farsang és tartani fog teljes két hónapon keresztül. A különböző „nagytermekben” hevesen folyik minden este a táncz, bál, estély, hangverseny, álarczosmulatság követik egymást sűrűn, ki jótékony czélra, ki meg czéltalanul csak a muri kedvéért.

Jönnek az elite-bálok a notabilitásokkal és a bálanyákkal, a kisebb bálók notabilitások nélkül, de annál több jókedvvel. A nagy bálók sorát megnyitja majd a gazdász-bál, az estélyek — oh, azok mindig tartanak, a farsangban és a farsangon kívül. A leányok már izgatottak a mamák idegesek, a papák morozusak, a fiatal urak pedig — közönyösek. A fiatal urak mindig közönyösek és mulatni is közönyösen mulatnak. Csak ásitva elegáns a jó kedv. Fájdalmas, de tagadhatatlan dolog, hogy a farsangból ők döltek, ők venültek ki leghamarább.

Mint egy csomó életunt úgy vonulnak be a bálterembe és sötét tömegben állanak csoportot a középen, a hajukat simogatják, a bajuszaikat pödrik, ásitanak és — nem tánczolnak. Pedig a cigány még ma is cigány, a szőke és barna szépségekben pedig tobzódik az ifjuság heve, pezseg a vér és szívesen röpülnek végig a sima parkettet akár este tisztól világos virradtig.

Hogy melyik lesz az ideai farsang uralkodó színe, a fehér, a kék, a rózsaszín vagy a halványzöld, majd elvállik a gazdász-bálon. A tavalyi farsang hatalmasan divatba hozta a dus ékszerdiszt, a szikrázó gyémántokat, rengő diadémokat — majd meglátjuk, győzi-e még ez a szép, de meglehetősen drága divat az idén is.

Ezek azonban mellékes dolgok, a fő az, hogy megint megtalálja majd egymást egy csomó — kéz. Mert a házasságok nemcsak az égben, hanem a bálókban is köttetnek.

A táncz perzselő hevében, a gyújtó muzsika mellett, mikor a kar odasimul a karcu, rugalmas és gömbölyű derékhoz és tekintet a tekintetbe néz, gyorsan kipattan az érzés és sebtiben megfogamzik a határozat. Ilyenkor tudnak fiatalok lenni még a fiatalok is.

A többi a mamák dolga, a kik pedig tudvalevőleg — értik a dolgukat.

A vig Carneval herceg nagyon sok komoly ügyet visz düllőre. Sok két emberből csinál egy párt.

Az anyakönyvvezetők dolgát hatalmasan megszorítja, no de a divatkereskedőknek se ellensége. Kétségtelenül a papák előtt a legnépszerűtlenebb, de ezeket is a parájára tudja hódítani az ő kitünő korteseivel — az anyakönyvvezetőkkel. Mert a farsang is úgy jó, mint a népszimű, ha házasság, lehetőleg igen sok házasság van a végén.

És ha ezt a tisztét beteljesítette a derék Carneval mehet, hogy a két hónapos vig uralom után tíz hónapon keresztül kialudja a — Katzenjammerét.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A Gönczy-egyesület „Ötthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igató, kiadó-hivatal s az irattárfelvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Kérelem.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése **december hó végével lejárt**, hogy a megfelelő összeget beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldése megzavartassék, mert ezentul csak azoknak küldjük lapunkat, kik egy bizonyos tetszés szerinti időre **előre fizettek**.

Hátralékos előfizetőinket is kérjük, hogy eddigi hátralékaikat mielőbb rendezni szíveskedjenek, minthogy ellenesetben a lap további küldését január hó elején beszüntetjük.

Egy napilap előállítása és fentartása olyan óriási költséggel jár, hogy ezen költségek fedezése czéljából csakis rendes előfizetőinkkel számolhatunk.

A kiadóhivatal.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Január 7. —

Száraz. — Fagy. — Később borulás. — Hőemelkedés.

— **Polgármesteri évi jelentés.** Néhány nappal ezelőtt, a múlt év végén került ki a nyomdából Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester jelentése az 1895-ik évről, a mely jelentésnek kinyomatását a múlt évi december 10-én tartott közgyűlés rendelte el. A gondosan összeállított füzet hét és fél nagy oktáv alaku nyomtatott ivre terjed s nem csupán a szorosán vett közigazgatási ágakat öleli fel, hanem kiterjed városunk kulturális, emberbaráti és közigazgatási életének minden fontosabb intézményére és eseményére, úgy hogy egy kisebb monografia figyelemre méltó értékével lép a nyilvánosság elé. Az 1896 évi polgármesteri jelentés sokkal bővebb és kimerítőbb lesz, tekintettel a millenáris esztendőre; de korábban is meg fog jelenni, mint az előző évi. A hozzá szükséges adatok összegyűjtése már megkezdődött.

— **A lovassági laktanya építése.** A temesvári VII. hadtest parancsnoksága egy ma érkezett átiratában a felől tudakozódik a városnál, hogy mikor fog már

épülni a 15. számú huszárezred kaszárnnyája? A hadtest parancsnokság már fedél alatt szeretné látni az óriási laktanyát. Pedig még most csak a szükséges területek megszerzésével bajlódik a város.

— **Számonkérőszék a városnál.** Gróf Dégenfeld József főispán a városi számonkérőszék idejét január 30-ára tűzte ki. A tisztviselők az 1896 július 1-től december végéig kifejtett tevékenységükről adnak ekkor számot.

— **A fősorozás Debreczenben.** Debreczenben ápril hó 7, 8, 9 és 10-ik napján lesznek a fősorozások és pedig a következő sorrenddel: 7-én az I-ső korosztálybeliek, 8-án a második korosztálybeliek és 9-én a negyedik korosztálybelieket fogják mérték alá állítani. 10-én az idegen illetőségűek soroztatnak. A sorozáson a sorozó-bizottság a következőkből lesz alakítva. Katonai részről: a közös hadsereg részről: Filipp őrnagy és Berger főhadnagy, a honvédség részéről Dobos alezredes és Bokor István hadnagy. Polgári részről sorozó elnök Boczkó Sámuel főkapitány, járási tisztviselő Oláh Károly városi tanácsos, a katonai ügyosztály főnöke és Sárvány Gyula t. főorvos.

— **A Gönczy-egyesület kérvénye.** A Gönczy-egyesület nevében Eötvös K. Lajos központi bizottsági elnök, Kovács Lajos választmányi elnök és Csurka István, Vásárhelyi József titkárok a múlt évben a városhoz fityamodtak, hogy a Nagyujtca elején fekvő vérosi pusztaterületet az ott építendő tanszermuzeum számára engedje át. A tanács a kérvényt véleményezés végett kiadta Ábrahám László t. főügyésznek, aki most tette meg arra észrevételeit úgy jogi mint szépitési szempontból. A tisztifőügyész alaposan megindokolt véleménye szerint ez a parányi köztér amelynek területe még az utca szabályozás után is csak 42 négy-szög öl lesz, nem alkalmas a Gönczy-egyesület által megjelölt czélra és nem is volna tanácsos, hogy önálló telekké alakítsák át, mert ezzel veszedelmes praecedenst adna a város magánosoknak, akik a telek eldarablásoknál majd erre hivatkoznának. Legjobb volna, ha a szomszédos telkek tulajdonosai, akik a város elnézéséből udvaraikra bejáróul használják, megváltanak. Ha pedig erre hajlandók nem volnának, építtessen a város oda valamely árucsarnokot, melynek udvarra amugy sincs szüksége, de a mely a befektetett tőke kamatját szépen behozná. Természetes, hogy ebben a kérdésben előbb meg kellene hallgatni a jogügyi és építési bizottságokat.

— **A kir. tábla ügyforgalma.** A debreczeni kir. ítélő tábla 1896. évi ügyforgalmáról és tevékenységéről részletes kimutatást kaptunk. E kimutatás főbb adatait következőkben foglaljuk össze: Elintézésre várt január 1-től december végéig polgári ügy 4907 db. ebből elintéztetett 4687 db. — hátralék az év végén 220 db; büntető ügy elintézendő volt 5869 db. elintéztetést kapott 5744 db. — maradt hátralék 125 db. Vagyis a kir. tábla 10776. ügyből 10431 darabot intézett el s hátraléka 345 db. Összehasonlítva az 1895. és 1896. évi ügyforgalmat és tevékenységet, kitűnik, hogy 1895-ben 5824 polgári és 6404 büntető, összesen 12224 ügy várt ítélethozatalra; míg a múlt évben 4907 polgári és 5869 büntető, összesen 10776 ügy került a tábla elé, vagyis 1448-czal kevesebb, mint az előző évben. Elintézte-

tett pedig 1895-ben 5661 polgári, 6079 büntető, együtt 11730 darab ügy, 1896-ban 4687 polgári, 5744 büntető, együtt 10731 ügy, 1299-czel kevesebb az előző évinél. 1895-ben a hátralék volt 494, 1896-ban pedig 345. A polgári tanács bírái tevékenységét a következő adatok tüntetik elő: Bay Gábor elintéztett 332, Comanesen Sándor 323, Danilovics Elek 380, Gajzágó Béla 325, Giczey Gyula 175, Mérey Ottó 549, Sárói Szabó László 319, Stancsek János 224, Tar Gyula, 388, Visky Károly 367, a tanácsjegyzők 1285 ügyet. A büntető tanács bírái elintézték: Gajzágó Béla 18, Garam Jenő, ki márczius 8-tól május 28-ig beteg volt 326, Horváth Bálint 407, Jeney György 385, dr. Kiss Endre 415, Kölcsey Sándor 404, Naszády Iván 361, dr. Szaecsvay Elemér, ki január 23-dika óta működik, 367, Ujhelyi András 398, Unger Gusztáv 502, a tanácsjegyzők 2161 ügyet.

— **Komlóssy Arthur utóda.** Komlóssy Artur városi főjegyzővé választván a debreczeni első takarékpénztárnál viselt állásáról lemondott. Helyét a takarékpénztár igazgatósága Des Combes Henrik ügyvéddel töltötte be.

— **Halálozás.** Beke Imre városi kiadót ért fájdalmas csapásról ad hirt az alábbi gyászjelentés, amely hitves társának Kémeri Mikó Máriának szomorú halálát tudatja nagyszámu barátaival és ösmerőseivel. A gyászjelentés a következő:

A. B. F. R. A. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtetetlen jó feleség, testvér, sógornő és rokon néhai Beke Imréné Kémeri Mikó Máriának folyó hó 7-én reggeli 5 órakor, életének 38-ik, boldog házasságának 9-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 9-én délután 2 órakor fognak, Kis-Várad-utca 2113. sz. háztól, az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth-utcai sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. E végtesítésként rokonait, ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Kelt Debreczen, 1897. január 7. Bánatos férje: Beke Imre; testvérei: Kémeri Mikó Lajos nejével Tóth Linával és gyermekeivel; Kémeri Mikó Juliánna özv. Veres Lászlóné és gyermekei; Kémeri Mikó Josefa férjével Pataky Árpáddal és gyermekeivel; sógorai valamint számos rokonok nevében is. Beke porai felett!

— **Földes anyakönyvvezetője.** Erdélyi Soma földesi jegyző elhalálozásával megüresedett anyakönyvvezetői állásra való kinevezésre a megye közigazgatási bizottság a Kállay Ignác földesi jegyzőt, eddigi anyakönyvvezető helyettesét fogja felterjeszteni a belügyminiszterhez.

— **Tizenkétmillió értékforgalom** A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályának múlt évi ügyforgalmát a következő szám adatok mutatják. Érkezett a hivatalhoz összesen 13005 darab. Elintéztett ebből 12883 db, maradt 122 db. Az elintéztett darabokból leírás tárgyát képezte 11641 db, melyből leiratott 11607 leiratlan maradt 34 db. Bevezetés alá érkezett 6885 db; maradt 21 restanczia. Bélyeges kivonat rendeltetett 3298 db; leiratott mind. Hivatalos megkeresés érkezett 1501 db; leiratott mind. Az értékforgalom óriási összegre emelkedett, mert 11,739,678 frt 40 krt tett. Ilyen nagy értékforgalom a magyarországi legnagyobb vidéki törvényszékeknél sincs, amennyiben azoknál 2-3 millió, vagy legfeljebb 4-5 millióra rug és már az is sok. Az igazságügyminiszter a napokban, midőn a debr. kir. törvényszék épületében, látogatást tett, 5 törvényszéki elnök jelenlétében azok figyelmét felhiva, meg is di-

csérte a telekkönyvi hivatal buzgalmát szorgalmát, mely aránylag kevés személyzetten olyan nagy tevékenységet tud kifejtetni. Mi közgazdasági szempontból, sokkal kevesebb forgalomról szeretünk volna beszámolni!

— **Községi határok rendezése.** Az igazságügyminiszternek tudomására jutott, hogy egyes községi előjáróságok csak úgy sundam bundám egymásközött minden bírói beavatkozás kikérése nélkül intézték el a vitás határkérdéseket. Az igazságügyminiszter ezt a körülményt tudomására hozta a belügyminiszternek, ki most leiratban figyelmezteti a vármegei hatóságokat, hogy a községi előjáróknak a határkérdéseknek egymásközött való elintézését fegyelmi eljárás terhe alatt tiltsák be.

— **Uj számvevő gyakornok.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester Kósa Barnát számvevői gyakornokká nevezte ki. Ugy ő, mint Sárközy József új rendőrbiztos a mai tanácsülésen tették le a hivatali esküt.

— **Vágóhídi ellenőr.** Gróf Dégenfeld József főispán Foky Zsigmond késmárki állatorvost a debreczeni közbiztonsági lemondás folytán megüresedett ellenőri állásra kinevezte.

— **A kereskedelmi akadémia felügyelő bizottsága** tegnap délután Zádor Lajos elnöke alatt foglalkozott a debreczeni főreáliskolához kinevezett dr. Horvay Róbert tanár helyettesítésével. A bizottság úgy látta jónak, hogy az ekként megüresedett német nyelvi tanszékre a pályázatot csak májusban írja ki s a katedrát csak a jövő tanév elején tölti be. Addig Horvay tantárgyait az akadémia tanárai egymás között felosztva fogják előadni. Másik fontos tárgya volt az ülésnek a közoktatásügyi miniszter örvendetes leirata, melylyel a tanintézet tanárai a középiskolai tanárok országos nyugdíjintézetébe fölvetettek. A felügyelő bizottság ennek következtében a szükséges intézkedéseket megtette.

— **Czél szerű ujtás.** Ujlaki Béla budapesti vállalkozó ma értekezett Boczkó Sámuel rendőrfőkapitánnyal a taxaméterek bevezetése tárgyában. — A taxaméter óraszerkezetű kis gép, mely a bérkocsikra erősítve pontosan megjelöli a megtett ut hosszát és az érte járó bért és míg egyrészt a közönséget megóvja a bérkocsisok közismert túlköveteléseitől és így minden alkudozást megátol, másrészt a bérkocsitulajdonosok érdekeit is védi, mert mindig pontosan leolvasható róla a naponként bevett kocsibérek összege. Boczkó Sámuel főkapitány e modern ujtást tanulmánya tárgyává teszi. Ohajtandó, hogy a taxamétereket nálunk is bevezessék; a fővárosban is most van szőnyegen azok alkalmazása.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Némethy János volt kereskedő, dr. Legányi Gyula apósa, 72 éves korában elhunyt. Temetése ma délután ment végbe élénk részvét mellett.

— **Gazdák gyűlése.** Tegnap számunkban tévesen jelentettük, hogy a szepes-ebesei gazdaság gyűlést tart szombaton délután. A gyűlést nem ez, hanem az elep-hegyesi gazdaság tartja a városgazdai hivatalban.

— **Véres fejek az udvaron.** Az ev. ref. szegény ápolda területén levő leányiskola tanítóját Herczeg Jánost, kellemetlen meglepetés érte ma reggel. Amint ugyanis reggel korán kiment az udvarra széttekinteni, meglepetve látta, hogy a baromfi-ól ajtaja nyitva van s mikor közelebb ment — megdöbbsent. A tyuk-ól előtt rémes látvány tárult szeméi elé: nagy vértócsa

s benne 16 tyukfej. Baromfi tolvajok jartak az udvarban s a szegény tyukoknak nyakát kitekérték, fejeiket leszaggatták, vérüket kiesorgatták és a tetemeiket valószínűleg zsákban elvitték. A baromfi-lopás mostanában gyakori azon a környéken s a rendőrség gyanuja ismét a Homokkert felé irányul. A tolvajokat nyomozzák.

— **Vitriol, vagy forró víz?** Rudics Sámuel és Horváth Mari napszámosok, zavaros és hozzá vadházasságban élnek jelenleg a salétrom-sori 3421. számú házban, mint lakók. Rudics sokszor iszik és pedig rendszeresen nem vizet, hanem bort, vagy még inkább pálinkát iszik. Az asszony már többször megkérdezte kíváncsiságból, hogy miért iszik? Rudics következetesen azt felelte rá: mert ihatnék. Tegnap este is, jó későn, szeszől elázva dülöngött haza és esett be lakása ajtaján. Az asszony úgy látszik már várta, mert amint meglátta a Rudics ábrázatját, egy kezeügyében levő csuporból izibe képen öntötte a részegét. Rudics arcához kapott, aztán félig kijózanodva, ordítva rohant az utcára s rendőrt hívott azzal az okkal, hogy felesége vitriolt öntött a szemé közé. Bekísérték mindkettőjüket a rendőrségi központra, ahol az asszony vallomásából és a Rudics vörösre égetett képéből kisélt, hogy csak forró vizet kapott, nem pedig vitriolt, mire elbesátták őket, az ügynek házilag elintézésére.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* sajtótudósítójától. —

Mádi-Kovács betegsége.

Budapest, január 7. Budapesti hír szerint Mádi Kovács altábornagyot szélhűdés érte, minek folytán a derek katona nyugdíjba megy.

Hét apácza tűzhalála.

Budapest, január 7. Londonból táviratozzák, hogy az orsolyaszüzek kolostorában lámparobbanás folytán óriási tűz támadt, a melyben hét apácza égett el s a mely a kolostort és az iskola épületet is elhamvasztotta.

Kisiklott vonat.

Budapest, január 7. A reichenhalli helyi vasut a gmundbrückei megállónál kisiklott. A mozdony és a kocsik a gátról lezuhantak, a mozdonyvezető és a postás súlyosan megsebesültek.

Betörés a fővárosban.

Budapest, január 7. Az éjjel az újvásártéren Schwartz és Schossberger czég üzletébe betörték s a pénzszekrényből 140 frtot elraboltak.

Lángok a Váci-Köruton.

Budapest, január 7. A Váci-köruton Loebl szállító-czég kocsijáról egy aether-sulfuros üveg leesett s a kiömlő folyadék a villamos kocsik szikráitól meggyulladt s a lángok emeletnyi magasságba csaptak fel. A tüzet egy fél óra alatt eloltották.

Földrengés.

Budapest, január 7. Passauból táviradják, hogy a Grafenauuban észlelt földrengést az egész bajor erdőhegységben érezték.

Elsülyedt hajó.

Budapest, január 7. Brestből táviratozzák, hogy a Belgique gőzös a part közelében elsülyedt és 13 matróc a tengerbe fulladt.

Magyarország a párisi világkiállításon.

Budapest, január 7. Lukács Béla az 1900-iki párisi kiállítás kormánybiztosa ma Párisba utazott, hogy Magyarországnak helyet foglaljon le. Lukács Béla kormánybiztos helyettesévé Miklós Ödön államtitkárt nevezte ki.

Éhinség Bombayban.

Budapest, január 7. Bombayban rettenetes éhinség tört ki, eddig háromszázötvenezeren elmenekültek. — A rémület óriási.

Színház.

* Komjáthyék Nyiregyházán. Komjáthy János és neje Závodszy Teréz ma este a nyiregyházai színházban vendégszerepelnek Fedorában. A vendégszereplés bizonyára telt házat csinál a közönség közönyével küzdő igazgatónak.

* Grant kapitány gyermekelt pénteken este leszállított helyáru nép és gyermek előadásul adja elő a színtársulat.

Törvénytörés.

* A böszörményi panama epilógusa. Még élénk emlékezetében van bizonyára közönségünknek a böszörményi takarékpénztári sikkasztás, melyben a debreczeni kir. törvénytörés 1895-ben, több napon keresztül tartott végtárgyalást. A tettesek kik ott voltak alkalmazva mint pénztárnok, könyvelő, körülbelül 50-52000 forint erejéig károsították meg a takarékpénztárt. A debreczeni kir. törvénytörés ma hirdette ki a kir. kuria ítéletét a bűnyűben. E szerint Kovács Endre 4 évi börtönt, (melyből 1 és 6 hó vizsgálati fogság betudva), Fuchs Lajos 3 évi börtönt (1 év 4 hó betudva) kapott. Karap Imre, a harmadik vádlott felmentetett.

— Csalárd bukásokban kuriai ítélet. Ugyancsak ma hirdette ki a helybeli kir. törvénytörés a harmadfoku ítéletet Vágó Sámuel volt debreczei butorkereskedő ügyében, kit a kuria 8 napi fogházra ítél és Fried Izidor, volt böszörményi, jelenleg budapest lakos ügyében, kinek büntetését a legfelső fórum 4 napi fogházzal 14 napi fogházra emelte fel.

Munkások szerencsétlensége.

Szomorúság ütötte föl tanyáját a kőbányai uti Ganz gyár munkásai között. Két derék társukat megölte hivatásuk teljesítése közben a kazánból kiömlő forró, perzselő gőz és négy másikat össze-vissza égetett, nyomorékká tett úgy, hogy talán soha többé egészségesek nem lesznek.

Egy új kazánt próbáltak ki a gyár mérnökei és munkásai. Erősen tüzeltek a kazán belsejében, tizenhét atmoszférára kellett emelni a gőz nyomását. A kazán körül foglalatostok nyugodtan várták a próba eredményét, mikor egyszerre csak hatalmas detonáció reszkettette meg a levegőt és a másik perczben már a körülállók jajgatására rohantak ki a nagy gyár munkásai a szerencsétlenség színhelyére.

A vizállás-mutatónak öntöttvas feje, mely a kazán homlok-oldalán van megerősítve, törött ki eddig ismeretlen okokból, és az ezen törés folytán támadt nyíláson kitóduló gőz és víz volt az okozója a nagy szerencsétlenségnek. Tehát nem

is kazán robbanás történt, hanem csak a kazán felszerelés egyik alkatrésze törött el ismeretlen okokból.

Az így támadt nyíláson a forró gőz és víz hatalmas sugarakban tört elő. A körülállók már nem menekülhettek és a kit a kilövellő forró víz ért, az halálra sebezve bukott a földre. A két munkás: Matus Lajos kőműves és Menteké József lakatos a kazán tetején foglalatostokodott.

A gőz által okozott sötétségben s a forró víz által megesapattva, a két ember rémülten igyekezett menekülni, de mint-hogy nem látták, merre lépnek, mindkettő lezuhant a magasból Matusnak lába törött ki s azonkívül arczán és kezén is súlyos égési sebeket szenvedett, míg Menteké bezúzta fejét s az eséstől agyarázkódást szenvedett. Spanek Pál napszámos ott a helyszínen meghalt. A szerencsétlen iszonyu kínjában s az égési sebektől szenvedett fájdalmában belebujt a kazán mellett levő nagy szénrakásba s ott megfuladt. Legborzasztóbban járt Stuchlik Károly, egy fiatal, alig 23 éves technikus, a ki a kazán mellett a vízfogyasztást figyelte meg s a szén kimérését ellenőrizte. A szegény fiatal ember oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azonnal eszméletét veszítette s magához sem tért egy perczre sem, úgy szállították el ájultan a mentők. A forró gőz és víz úgy összeégette, hogy sebeire rátapadt a ruha úgy kellett levágni róla. Testéről foszlányokban lógott le a húsa és a bőr, egész teste, arca egyaránt tele volt iszonyu sebekkel. Legkönnyebben Buchstädter Henrik művezető sérült meg, a ki jobb karján és arczán szenvedett égési sebeket.

A kazánházban sűrű felhőkben húzódtott ki a gőz és pára s egy órába telt csaknem, míg a levegő megtisztult. Csak akkor tűnt ki, mily nagy szerencsétlenséget okozott a esőrepedés. A mentők vették ápolás alá a sérülteket és szállították be a Szent István kórházba.

A mentők jelentése szerint a sérülések a következők: Stuchlik Károly gépészmérnök hallgató a műegyetemen. Egész testén másod- és harmadfoku égési sebek vannak. Haldoklott, mikor a Szent István-kórházba szállították. Jónás István dunapataji születésű kőművesmester; végtagjain szenvedett nagyon súlyos sebeket. Valószínűleg amputálni kell a két lábát. Beszállították a Szent István-kórházba. Matus Lajos kőműves mester: kezén és arczán súlyos égett sebei vannak. Szintén a Szent István kórházba vitték. Buchstabel Henrik géplakatos: jobb arca és keze teli van égett sebbel; kispesti lakására vitték. Menteké József géplakatos sérült meg a legborzasztóbban. A kazánnak egy vasdarabja összezúzta koponyáját, azonkívül teste csupa égett seb.

A szerencsétlen embereket a kórházban a leggondosabb ápolás alá vették és külön kórtermekben helyezték el őket. A betegek közül Stuchlik és Menteké voltak azok, a kiknek életéhez már nem sok reményt fűztek az orvosok. Stuchlik délután három órakor ki is szenvedett a kórházban. Özvegy édes anyja és két hajtadon nővére voltak utolsó perczében ágya mellett és ők segítettek az ápoló apácák-

nak. A többi betegek szintén igen rosszszul vannak és az orvosok mindent elkövetnek, hogy megmentsek őket az életnek. Menteké van a betegek közt a legrosszabbul és az ő életéhez is kevés reményt fűznek már az orvosok.

A gyárban egész nap szünetelt a munka. A rendőrség meg azt vizsgálja, nem terhel-e valakit felelősség a szörnyű katasztrófáért. Hogy vétkes mulasztás terhel-e a gyár közegeit, az ki van zárva, mert a kérdéses, kitörött kazánfelszerelési alkatrész az általánosan legjobbnak elismert Schaffer és Buddenberg-féle buckovi gyárban készült és használatba vétele előtt kellően kipróbáltatott. Különbö a hatóság által megindított hivatalos vizsgálat lesz hivatva e tényt földeríteni.

A jégről.

— Ballada. —

Tulajdonképpen jól megtermett, helyre legény volt a Péter és a karján csak úgy feszültek az izmai, amikor az elesett dámákat fölemelgette a jégről, mégis mindenki úgy hívta, „a kis pereczes fiú“, amint hogy vannak, akik „virágáros leánykának“ szeretik nevezni az utcán didergő virágáruzó hölgyeket, még ha hatvan esztendő leskelődik is elő az arczuk ránczai közül.

A Pétert mindenki szerette és a jegen valóságos ismert alakká nőtte ki magát. Pereczet árult, ha sok volt a dolog segített a szolgálknak koresolyát felkötöni úgy hogy már voltak rendes „kuncsaftjai“, akiknek állandóan ő kötötte fel a koresolyájukat, néhány piczula fejében. És a boldos Péter borzasztóan megszerette ezt a foglalkozását. Szerette nagy, durva markába fogni a formás, piczi cipőket, amelyek közt olyan piczi is volt, amit egészen körül tudott fogni a kezével és örömet okozott neki az a formális kurizálás, amit pajkos fiatal asszonyok, leányok vittek véghez vele, hogy az udvarlóikat bosszantsák. Persze arra nem is gondoltak, hogy a durva Péternek szive is van, amelyen édes melegedésre jár át egy-egy ilyen odavetett kedveskedésre. És a Péter lassankint bebolondult az ő villogó szemű illatos, elegáns asszonyaiba. Lassan, óvatosan kötötte fel a koresolyáikat, csak hogy annál tovább bibelődhessek velük, ha elestek, ott termett és fölsegítette őket, hogy csakugy esengett a hahótától a jégpálya, amint a Péter otromba eszímáival végigvágatott a sima tükrön, hogy segítségére legyen egy elbukott „kuncsaftjának“. És ha néha a nagy sietségben elvágódott a jegen és szertehullottak a rudra fűzött pereczéi, az egész jégesalád összefutott és vidáman kergetőzve szedte össze a pereczeket.

Aztán úgy beleszokott a Péter a dologba, hogy az ő kis feketesapkás asszonya miatt első volt a pályán és utolsónak ment el. A nevét nem tudta, de látta hogy szép, és szinte fájt a szive, ha egy elegáns, czilinderes udvarlóval „körözött“ végig a pályán.

És féltékeny lett a Péter az ő feketesapkás asszonyára, akit körülrajongtak a tekintetes urak, mivelhogy özvegy volt. És néha, egy-egy merészebb ur intímus dolgokat sugdosott az asszony fülébe a Péter ököibe szoritotta a kezét és megvillant a szeme. . .

Történt pedig egy napfényes téli délutánon, hogy a feketesapkás asszony így szólt hozzá:

— Péter! Fogja, itt van egy forint. Ha estére hazamegyek, kövessen vagy harmincz lépérről — érti?

Péternek tágra nyilottak a szemei.

— Igenis, nagysága!
 — Aztán ha megállok és fölemelem a kezemet, szaladjon hozzám és verje meg azt az urat, a ki velem lesz . . . tartsa fogva addig, a míg én hazamegyek . . . érti?

— Értem!
 És ezzel a szép nagyságos asszony egy udvarlója karjába kapaszkodva, kifutott a jégre.

— És a Péter végtelenül boldog volt. . . A fekete sapkás asszony pedig így szólt az udvarlójához:

— Végtére is megdöntöttem a dolgot és megengedem, hogy ma elkísérjen — a kapumig. De csak azon föltétel alatt, hogy ha a maga bolond dolgáról egy szót sem beszél . . . Sem szerelemről, sem diszkreációról . . . Megigéri?

— Meg.
 — A becsülejszavára?
 — A becsületszavamra!

Eljött az est és amikor Péter lekapszolta az asszony lábáról a koresolyát, hamar összeszedte a czókmókját és utána indult.

Az udvarló eleinte, hősiesen állott a szavának, de nem bírta sokáig. Itt, este, egyedül az asszonnyal, aki ma igézőbb, mint valaha . . . és kitört belőle a drámai páthosz . . .

— Veszzem el! Kárhozzam el, de én szeretlek . . . és a szerelmem előtt megtörök minden ostoba fölfogás . . . becsületszó meg a többi, és átakarta karolni az asszonyt.

Ez fölemelte a kezét és a Péter ott termett. Megfogta a tekintetes ur nyakát és hanyatt vágta a hóba. Aztán rátérdelt a mellére és odakiáltott az asszonynak.

— Most hazament a nagysága, fogom a tekintetes urat . . . a forintja meg itt van, pénzért nem teszem — és messze eldobta a pénzt a hóba.

Az asszony elsietett, a mire aztán a Péter fölrántotta a földről az áldozatot.

— Most mehet a tekintetes ur is!
 — Lepuczulom a hátáról a havat, várjon . . . de aztán másfele menjen ám!

Az ur pedig bevárta, a míg a Péter letisztította a havat róla, aztán megfordult és a botjával teljes erejéből az arcába csapott.

— Nesze, gazember.

Mire a Péter föleszmélt, a botos ur már nem volt ott. Az egyik szemét pedig nem tudta kinyitni; az arca sajgott a fájdalomtól és az úts barázdájából csöndesen szívárgott elő a vér, piros pettyeket festve a fehér pékkötényre.

Sebaj! — szólt csöndesen. — Ebsont, beforr! Csakhogy a babámat el nem szerette tőlem . . .

Feri.

GSARNOK.

A fekete-ruhás leány.

A Debreczeni Ellenőr részére angolból ford.

Fluck Jolán.

— (Folytatás.) —

— Hol van ő és kicsoda? kérde Despard némi érdeklődéssel.

— Ott, az ablaknál, az a fekete ruhás leány, válaszoló barátja. Hogy ki? azt magam sem tudom megmondani, egyszerűn Fford kisasszonynak hívják; gyere, majd bemutatlak neki. —

— Szavamra mondom — hebegte Despard, helyéről felállva.

De Lesley rá sem ügyelt karon ragadta s egy pillanat múlva ott álltak, az előtt a leány előtt, a ki nem régiben Despardban oly csodálatos változást idézett elő.

— Ford kisasszony, mormogá a fiatal Lesley, engedje meg, hogy bemutassam

kegyednek jó barátomat Norreys urat. A fiatal ember azután sarkon fordult és eltűnt.

Despard némán, komolyan nézett a leányra, várta, hogy az szólítsa meg őt.

Az pedig felpillantott, de arca teljesen nyugodt és hideg maradt. Despardnak úgy rémlett mintha már régi, igen régi ismerőse volna ez a leány, a kinek minden mozdulatát, minden pillantását megérti s olyan különös érzés támadt benne a mely eddig elé még tisztára ismeretlen volt előtte. Flord kisasszony, látván, hogy Norreys nem akar megszólalni, a mit egy általában nem esodált, ha a mult esti bucsuzásukra gondolt, végre megtörte a csendet.

— A jelen körülmények között a bemutatás teljesen felesleges volt.

— Lesley nem tudta azt, válaszoló Despard.

— En is azt hiszem, bár nem vagyok bizonyos benne. Talán ön azt mondta neki, hogy elfelejtette nevemet.

— Oh nem, nem mondtam, az nem is lett volna igaz. Maisie kissé elmosolyodott.

— Ma este nem lesz itt táncz. Mondja meg kérem s habozni látszott, vajjon bevégezte-e kérdését.

— Mit? azt, hogy miért zavartam önt? egészíté ki Despard. Megkértek, hogy nagysádat át vezessem a cukrázdába, talán fagyaltozni akar, vagy egyéb frissítőt szeretne. Higyje el nem én gondoltam ki. Hogy fagyaltozni hívjam? Talán nem is szívesen teszi? mondá mosolyogva Maisie s felállt helyéről, pedig én nagyon szeretnék fagyaltozni.

Despard meghajtotta magát s karját nyújtotta neki.

Mikor már keresztül törték magukat a tömegben s Flord kisasszony nyugodtan eszegette fagyaltját, Despard megszólalt.

— Miután a véletlen ismét összehozott minket, szeretnék nagysádhhoz egy kérdést intézni.

A leány meglepetve tekintett rá. Valóban nagyon szép érdekes arca volt, Despard egy cseppet sem túlzott.

— Szeretném, ha megfejténé nekem ama bizonyos szavak értelmét, amelyeket, válasunk alkalmával mondott; nem hinném, hogy elfelejtette volna már azokat.

— Nem, válaszoló a leány, nem felejtettem el, sőt még most is fenntartom de nem akarok e tárgyról beszélni s egy, általában semmi féle magyarázatot sem fogok adni.

E szavakat oly nyugodtan és hidegen ejtette ki, mintha legkevésbé sem érdekelte volna őt e dolog, de azért Despard mégis észre vette, hogy ajka kisse remeg.

— Amint tetszik, mondá Norreys. Egy ilyen határozott megtagadásra, bizonyára nem marad nekem más hátra mint elhallgatni.

— Talán vissza mennénk a terembe? indítványozá Maisie.

Norreys helyeslőleg bólintott. De, neki megvoltak a maga tervei s Fford kisasszony nem is gyanította az ő diploma fogásait.

— Azt a könyvet a melyről a mult este beszélgettünk elolvastam, még pedig teljes figyelemmel. Legalább azt hiszem kegyeddel vitatkoztunk fölöle ugy-e bár?

A bevégzése sok kívánni valót hagy hátra.

Ugy találja? Oh én éppen az ellenkező véleményen vagyok, válaszoló a leány komolyan s így bele esett a kelepcebe. Ugy találom, hogy a bevégzés az, a mely helyre hozza a mű egyéb fogyatkozásait: különben nagyon cynikus lenne. Gyűlölöm a cynizmust.

Volt valami a hangjában, ami Despardot ingerelte.

(Folyt. köv.)

Bérkoosik díjszabályzata.

| | Két lovas | Egy lovas |
|---|-----------|-----------|
| I. Napszámra: | | |
| Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig | 5 | 3 |
| Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig | 3 | 2 |
| II. Óraszámra. | | |
| Fél órára | 40 | 30 |
| 3/4 órára | 60 | 45 |
| Egy egész órára | 80 | 60 |
| Minden következő órára | 40 | 30 |
| Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre | 20 | 15 |
| III. Egyes járatokért. | | |
| Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül | 50 | 30 |
| IV. Meghatározott járatok. | | |
| Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végítzesség a templomban történik | | |
| A temetőbe ki és vissza | 2 | 1 40 |
| A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza | 1 20 | 80 |
| A színházba menet | 60 | 40 |
| A színházból jövet | 80 | 60 |
| Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával | 50 | 30 |
| Éjjel menet vagy jövet kézi táskával | 80 | 60 |
| A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után külön 10 kr. díj jár. | | |
| A koresolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet | 50 | 30 |
| Menet és visszajövet egy órai várakozással | 80 | 60 |
| A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet | 50 | 30 |
| Menet és jövet egy órai várakozással | 1 | 70 |
| Minden következő órára | 60 | 40 |
| Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással | 1 20 | 90 |
| Minden következő órára | 40 | 30 |
| Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet | 50 | 30 |
| Menet és visszajövet 1 órai várakozással | 80 | 60 |
| Minden további órára | 40 | 30 |

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítatnak.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

| | 6. p. |
|--------------------------------------|-------------|
| Budapest felé (gyorsvonat) | reg. 8 40 |
| Budapest-Nagyvárad felé | d. u. 12 38 |
| Budapest-Nagyvárad felé | este 10 31 |
| P.-Ladány-Nagyvárad-felé*) | d. u. 3 48 |
| P.-Ladányig (minden kedden) | déli 12 — |
| Csak P.-Ladányig vegyes vonat. | este 8 15 |
| Szatmár-M.-Sziget felé | d. u. 4 07 |
| Szatmár-M.-Sziget felé | este 8 — |
| Szatmár-M.-Sziget felé | éjjel 3 05 |
| Csak Szatmárig | reg. 5 30 |
| Miskolcz-Kassa felé | reg. 8 25 |
| Miskolcz-Kassa felé | este 8 10 |
| Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé | d. u. 4 02 |
| | reg. 5 28 |
| H.-Böszörmény-Büd-vasártérrel | reg. 5 51 |
| Sz.-Mihály-felé | d. u. 3 57 |
| | d. u. 4 10 |
| Füzes-Abony felé (m. áll. v.-től) | reg. 4 42 |
| " " (vásártérrel) | reg. 5 — |
| Ohát-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-től | d. u. 4 13 |
| " " (vásártérrel) | d. u. 4 24 |
| Derecske-Nagy-Léta felé | reg. 8 35 |
| Derecske-Nagy-Léta felé | d. u. 4 17 |

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Budapestre érkezik:

| | |
|-------------------------------------|------------|
| A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gyv. | d. u. 1 50 |
| A déli 12 ó. 36 p.-kor induló szv. | este 8 10 |
| Az este 10 ó. 31 p.-kor induló szv. | reg. 5 45 |

Budapestről Debreczenbe

indul:

| | |
|-------------------------------------|------------|
| A délután 3. ó. 47 p.-kor érk. szv. | reg. 9 40 |
| Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gyv. | d. u. 2 15 |
| Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv. | este 7 05 |
| Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv. | este 9 15 |

Debreczenbe érkeznek:

| | | |
|---|-------|-------|
| Budapest—Nagyvárad felől | d. u. | 3 47 |
| Budapest—Nagyvárad felől gy.-v. | este | 7 09 |
| Budapest—Nagyvárad felől | éjjel | 2 40 |
| Nagyvárad P.-Ladány felől | reg. | 7 40 |
| Csak P.-Ladánytól | reg. | 5 12 |
| M.-Sziget—Szatmár felől | reg. | 7 50 |
| M.-Sziget—Szatmár felől | d. u. | 12 16 |
| M.-Sziget—Szatmár felől | este | 10 16 |
| Csak Szatmárról | este | 6 58 |
| Kassa—Miskolc felől | reg. | 8 07 |
| Kassa—S.-A.-Újhely-Szerencs felől | déli | 12 21 |

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Ifj. Gily Ede.**Hirdetés.**

A Marjalaky örökösök tulajdonához tartozó, a nagyvárad-utcai temető mellett elterülő átkos-földön levő Majorsági földet szegélyző ákáczfák **200 frt.** kikiáltási ár mellett **Medgyaszay Miklós** úrnok közbejöttével a helyszínén a **f. január hó 12-én kedden délelőtt 11 órakor** dobszó mellett eladatnak.

Debreczen sz. kir. város
árvaszéke.

39-1-1

KÖRHÖGÉS,

rekedtség és elnyálkásodásnál
a torok és lélegzési szervek
minden zavarainál
melegen ajánljuk

EGGER

kitünő hatásu

mellpasztilláit.

Kaphatók 25 és 50 kros eredeti do-
bozokban, minden gyógyszerárban
és nevesebb gyógy fűszerüzletben.

Fő és szétküldési raktár

EGGER A. FIAINá or-gyógyszertára,
Budapest, Váci körút 17.**Szabó Lajos Fiai**

cég

tudatja a n. é. közönséggel, hogy a
közelgő farsangra már raktárra
érkeztek a

legújabb

15-0-7

Farsangi divat-**→ cikkek:**

színes selymek, világos színű
divatszövetek,
selymes Zephirek, szerb
vásznak, mosó Batistok, le-
gyezők, szalagok, ke-tyük.

Hirdetmény.

Félévi kimutatás a

Debreczeni Első Takarékpénztár

záloglevél kibocsátási üzletéről

(az 1876. évi XXXVI. törvénycikk 29. §-a értelmében.)

| | |
|---|----------------------------------|
| 1. A debreczeni első takarékpénztár forgalomban levő zálog- leveleinek összege teszen 1896. évi december 31. *) | 318,200 frt — kr. |
| 2. Ezen záloglevelek fedezésére szolgáló jelzálogkölcson köve- telések tesznek *) | 316,058 frt 06 kr. |
| 3. A kölcsönök alapjául szolgáló ingatlanok becsértéke teszen | 1,089,126 frt — kr. |
| 4. Az alapszabályok 18. §. értelmében | 204,560 frt — kr. |
| összeg a záloglevelek külön biztosítéki alapját képezi, mely alap külön számlán könyveltetik és következő értékpapirokban van elhelyezve, ugymint: | |
| frt 130,000, 4 1/2 % m. államvasuti aranykölcson + ötvény à f. 122 — | 158,600 frt — kr. |
| " 38,300.— 1876. évi keleti vasuti állam aranykölcson köt- vény à f. 120.— | 45,960 frt — kr. |
| Összesen | 204,560 frt — kr. |

Debreczen, 1897. január 6.

A debreczeni első takarékpénztár igazgatósága.*) Jegyzet. A forgalomban levő záloglevelek és a jelzálog kölcson követelések közötti különbözet-
nek megfelelő összeg, a legközelebbi kisorsolásnál lesz a forgalomból kivonva. 41-1-1

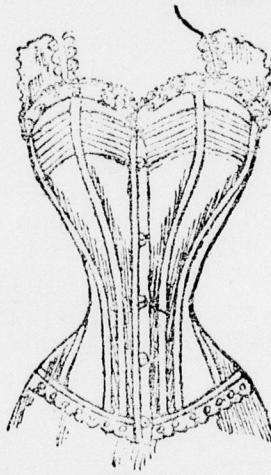
Első magyar orvosilag elismert fűző-gyár.

GOLDSTEIN KAROLINA

fűző-különlegességek gyára

DEBRECZEN, Főtér, a Megyeháza mellett.

Az orvosilag elismert és ajánlott M. K. kizárólagosan szabadalmazott

Matiné-fűző (Mieder)gummi-készülék és új szerkezetű B'ansettával, egészségi és kecseljes
formát adó voltánál fogva**felülmul minden más gyártmányu fűzőt.**

Vidéki rendelések 6 óra alatt készítettnek.

Folyton nagy készlet.

21-0-5

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható,
fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényéknél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél
és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-
Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi
népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török
József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert
több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

